

FAKULTET ZA MEDITERANSKE POSLOVNE STUDIJE – TIVAT

EKONOMIKA PREDUZEĆA (osnovne kategorije)

I. Uvod u ekonomiku preduzeća

15. septembar, 2011. g.

Nastavni program za prvi kolokvijum

- I. Uvod u ekonomiku preduzeća
- II. Preduzeće kao osnovni subjekt privređivanja
- III. Pojam i oblici ulaganja (angažovanje i trošenje)
- IV. Sredstva preduzeća (osnovna i obrnuta).

I. Uvod u ekonomiku preduzeća

- A. Ekonomika preduzeća kao naučna disciplina
- B. Predmet izučavanja ekonomike preduzeća
- C. Cilj izučavanja ekonomike preduzeća
- D. Metode izučavanja ekonomike preduzeća.

A. Ekonomika preduzeća kao naučna disciplina

1. Pojam ekonomike preduzeća
2. Ekonomika preduzeća kao mikroekonomska disciplina
3. Ekonomika preduzeća kao teoriska i primijenjena nauka.

1. Pojam ekonomike preduzeća

Ekonomika preduzeća je ekonomska nauka koja izučava ekonomiju ili poslovanje preduzeća.

2. Ekonomika preduzeća kao mikroekonomska disciplina

Ekonomika preduzeća je mikroekonomska disciplina.

3. Ekonomika preduzeća kao teoriska i primijenjena nauka

Ekonomika preduzeća kao teoriska i primijenjena (praktična) nauka predstavlja:

- Naučno-istraživačku oblast
- Nastavnu (akademsku) disciplinu
- Profesiju i praksu.

B. Predmet izučavanja ekonomike preduzeća

Predmet izučavanja ekonomike preduzeća je ekonomija ili poslovanje preduzeća.

Predmet izučavanja ekonomike preduzeća se odnosi na relevantne elemente ekonomije ili poslovanja preduzeća:

- Ulaganja u reprodukciju (ljudski i materijalni resursi)
- Rezultati reprodukcije (materijalna dobra i usluge)
- Kvalitet ekonomije – efikasnost poslovanja (rezultati / ulaganja)
- Održivost – stalno funkcionisanje preduzeća (razmjena i razvoj).

C. Cilj izučavanja ekonomike preduzeća

Cilj izučavanja ekonomike preduzeća je povećanje kvaliteta ekonomije ili poslovanja preduzeća.

Cilj ekonomike preduzeća se ostvaruje kroz:

- Izučavanje i otkrivanje ekonomskih zakonitosti u ekonomiji ili poslovanju preduzeća
- Na osnovu ekonomskih zakonitosti se utvrđuju principi poslovanja preduzeća
- Primjenom utvrđenih principa poslovanja se utiče na povećanje kvaliteta ekonomije ili poslovanja preduzeća.

D. Metode izučavanja ekonomike preduzeća

1. Opšte metode
2. Metode saznanja
3. Posebne metode.

1. Opšte metode

- Dijalektički metod
- Metod opšte teorije sistema.

Polaze od stanovišta da su sve pojave u prirodi i društvu međusobno povezane, zavisne i uslovljene, kao i da su u procesima stalnih kretanja i promjena.

2. Metode saznanja

- Induktivni
- Deduktivni
- Analitički
- Sintetički
- Posmatranje.

- Indukcija je logičko zaključivanje uopštavanjem, generalizacijom (od pojedinačnog ka opštem).
- Dedukcija je logičko zaključivanje o konkretnoj pojavi na osnovu opšte prihvaćenog pravila (od opšteg ka pojedinačnom).

- Analiza je račlanjivanje cjeline na njene sastavne djelove radi bližeg sagledavanja njihove prirode i njihovog dejstva na cjelinu.
- Sinteza je grupisanje djelova u cjelinu da se sagleda ukupnost njihovog dejstva.
- Posmatranje je metod sistematskog praćenja određenih pojava.

3. Posebne metode

- Statistički metod
- Računovodstveni metod
- Matematički metod
- Komparativni metod
- Projektni metod
- Metod procjene
- Metod anketiranja.

- Statistički metod predstavlja kvantitativno izražavanje pojava, njihovih karakteristika i međuzavisnosti, a po statističkim pravilima
- Računovodstveni metod predstavlja registrovanje i obradu ekonomskih pojava po računovodstvenim pravilima.

- Matematički metod predstavlja primjenu matematičkih znanja (metoda) u kvantificiranju i analizi ekonomskih pojava u preduzeću
- Komparativni metod se sastoji u upoređenju srodnih pojava i pokazatelja u prostornoj i vremenskoj dimenziji.

- Projektni metod predstavlja projekciju mogućeg stanja neke pojave u nekom budućem periodu
- Metod procjene se sastoji u procjeni stanja i promjena predmeta procjene u nekom vremenskom periodu
- Anketiranje je metod ispitivanja mišljenja.

Hvala na pažnji!

15. septembar, 2011. g.